

Informace ze zdravotnictví Ústeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
2. 8. 2011

3

Diabetologie - činnost oboru v Ústeckém kraji v roce 2010

Diabetology - Activity in Branch in the Ústecký Region in 2010

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Ústeckém kraji v roce 2010 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Ústecký region in 2010 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2010. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2010 představují diabetici v Ústeckém kraji více než 8,5 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 295 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 750), což z celkového počtu pacientů činilo 0,42 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,17 % (v ČR 0,08 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 21,90 lékařů a 26,14 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

v 249 ordinacích. Lékaři k 31.12.2010 léčili celkem 70 786 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 3 232 léčených pacientů (v roce 2004 to bylo 2 906), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 326 pacientů (v roce 2004 to bylo 2 301 pacientů). Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (84 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2010 bylo provedeno celkem téměř 168 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo mírný pokles oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 7 662, nejméně v okrese Ústí nad Labem (5 840) a nejvíce v okrese Teplice (13 328). Potvrzuje se rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2009 vzrostl o 1,6 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen téměř 54 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 53,2 %).

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 23,7 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 201 případů (ČR 162). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil 52,5 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 445 případů (ČR 389). Léčených diabetiků inzulinem bylo 14,5 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 9,3 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 21,2 % osob bylo léčeno jen dietou, 50,7 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16,3 % osob inzulinem a 11,8 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří téměř 94 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Teplice (97 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 3 996 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2010), mimo roku 2003 je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilová@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovníků	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	18	5,70	9,15	39 877	6 996
Samostatná ordinace lékaře specialisty	22	14,40	14,94	114 369	7 942
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	209	1,80	2,05	13 544	7 524
Celkem	249	21,90	26,14	167 790	7 662
dle území (okres)					
Děčín	20	3,20	3,40	33 582	10 494
Chomutov	41	3,57	3,97	23 054	6 458
Litoměřice	28	2,60	3,20	24 595	9 460
Louny	28	2,70	2,70	18 066	6 691
Most	34	2,75	3,00	17 938	6 523
Teplice	49	1,23	2,82	16 393	13 328
Ústí nad Labem	49	5,85	7,05	34 162	5 840
Ústecký kraj	249	21,90	26,14	167 790	7 662

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Děčín	10 653	787,72	9,06	89,39	1,55
Chomutov	10 588	832,27	3,34	96,23	0,43
Litoměřice	11 418	968,11	5,12	94,28	0,60
Louny	6 399	733,66	4,28	95,11	0,61
Most	7 832	670,57	3,88	92,89	3,23
Teplice	12 051	927,49	2,16	96,86	0,98
Ústí nad Labem	11 845	973,30	6,34	92,49	1,17
Ústecký kraj	70 786	846,68	4,93	93,90	1,17
Česká republika	806 230	765,45	6,92	91,77	1,31

Počet léčených diabetiků k 31.12.2010

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Děčín	10 653	47,18	52,82	8,53	734	51,77	48,23
Chomutov	10 588	44,78	9,40	37,63	691	45,15	54,85
Litoměřice	11 418	47,21	52,79	11,40	970	45,77	54,23
Louny	6 399	46,29	53,71	18,66	491	51,12	48,88
Most	7 832	45,90	54,10	19,60	651	39,17	60,83
Teplice	12 051	45,61	54,39	25,90	1 052	48,67	51,33
Ústí nad Labem	11 845	46,48	53,52	30,49	838	48,33	51,67
Ústecký kraj	70 786	46,22	53,78	22,12	5 427	47,15	52,85
Česká republika	806 230	46,77	53,23	16,62	64 997	47,92	52,08

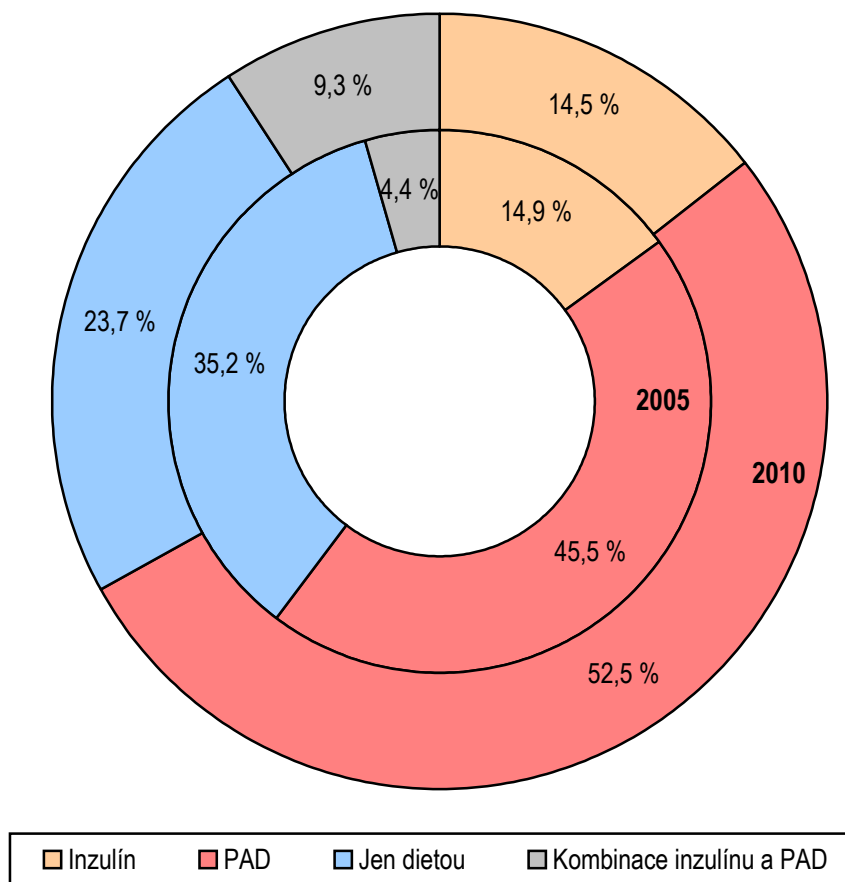
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie		noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Děčín	718	282	878	182	33	557	93
Chomutov	1 066	459	964	179	29	274	74
Litoměřice	769	208	1 244	295	21	529	107
Louny	670	164	716	143	25	425	73
Most	591	220	502	96	13	745	127
Teplice	875	419	1 138	207	19	361	65
Ústí nad Labem	1 731	644	1 341	255	18	344	64
Ústecký kraj	6 420	2 396	6 783	1 357	158	3 235	603

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Děčín	2 815	208,15	5 166	381,99	1 611	119,12	1 061	78,45
Chomutov	2 287	179,77	6 039	474,70	1 470	115,55	792	62,26
Litoměřice	2 706	229,44	5 915	501,52	1 909	161,86	888	75,29
Louny	1 683	192,96	3 631	416,30	741	84,96	344	39,44
Most	970	83,05	4 595	393,42	1 296	110,96	971	83,14
Teplice	3 543	272,68	5 871	451,85	1 266	97,44	1 371	105,52
Ústí nad Labem	2 760	226,79	5 958	489,57	2 004	164,67	1 123	92,28
Ústecký kraj	16 764	200,52	37 175	444,65	10 297	123,16	6 550	78,35
Česká republika	170 605	161,98	409 197	388,50	131 625	124,97	94 803	90,01

Léčení diabetici v roce 2005 a 2010

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel
v letech 2000–2010**

